

УДК [177.6:82-1(931)]:81'42
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2023-1-7>

ОБРАЗ КОХАННЯ У НОВОЗЕЛАНДСЬКИХ ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ: КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ

Погорлецька Надія Вікторівна,
асистентка кафедри англійської мови в судновій енергетиці
Херсонська держана морська академія
npohorletska@gmail.com
orcid.org/0000-0002-2019-1671

Наукову розвідку присвячено висвітленню образу КОХАННЯ у поетичних текстах Нової Зеландії у світлі когнітивно-прагматичного підходу. Образ кохання посідає вагомe місце у художній літературі будь-якої країни. У річищі традицій когнітивної поетики та лінгвопрагматики ми спробували висвітлити образ КОХАННЯ, представлений поетами іншого континенту. Ілюстративним матеріалом слугували відомі поетичні твори новозеландських поетів кінця ХІХ – початку ХХІ століття.

Мета статті полягає у дослідженні особливостей вербалізації образу КОХАННЯ шляхом виявлення способів осмислення й прагматично обумовлених засобів мовленнєвого втілення образу в поезії Нової Зеландії.

У статті надано аналітичний огляд наукового доробку з проблеми вивчення образності у когнітивному вимірі та проаналізовано результати досліджень поетичних текстів у когнітивно-прагматичному аспекті. Спираючись на когнітивну теорію словесного поетичного образу, визначаємо образ КОХАННЯ як кумулятивний. За допомоги імплікативних ознак архетипних (ЖИТТЯ, ВОДА, РІВНОВАГА, СИЛА), стереотипних (РІВНОВАГА, СИЛА, ЦИКЛ, ШЛЯХ, ОСНОВА, НЕСКІНЧЕННІСТЬ та ін.), етнокультурних (МАНА) концептів вилучаємо смисли образу КОХАННЯ, багатство і різноаспектність яких підкреслює багатшаровість образу.

У дослідженні висвітлені прагматичні властивості образу КОХАННЯ у поетичних текстах Нової Зеландії, визначено домінуючу стратегію спонування, яка реалізується тактиками інтригування та маніпуляції. Використання таких стратегій і тактик забезпечує перлокутивний ефект. Стратегії та їхні тактики переважно виражаються питальними реченнями, умовним способом дієслова та імперативними конструкціями. Прагматична властивість таких мовних засобів полягає в їхній ілюкутивній силі.

Наведені у статті приклади та їхній аналіз з позиції когнітивно-прагматичного підходу уможливили підсумувати, що кумулятивний образ КОХАННЯ у новозеландській поезії вміщає низку словесних поетичних образів, через які реалізуються прагматичні установки автора.

Ключові слова: образний простір, словесний поетичний образ, когнітивна поетика, лінгвопрагматика, новозеландська поезія.

IMAGE OF LOVE IN NEW ZEALAND POETIC TEXTS: COGNITIVE AND PRAGMATIC APPROACH

Pohorletska Nadiia Viktorivna,
Assistant at the English Language Department for Marine Engineers
Kherson State Maritime Academy
npohorletska@gmail.com
orcid.org/0000-0002-2019-1671

The research focuses on revealing the image of LOVE in the poetic texts of New Zealand from the cognitive and pragmatic perspective. The image of love occupies a significant place in the fiction of any country. In line with the traditions of cognitive poetics and linguopragmatics, we tried to explore the image of LOVE, represented by poets from another continent. Illustrative material was the famous poetic works of New Zealand poets of the late XIX – early XXI centuries.

The aim of the article is to study the features of verbalization of the image of LOVE by identifying ways of understanding and pragmatically determining means of speech embodiment of the image in New Zealand poetry.

The article provides an analytical review of the scientific heritage on the problem of studying imagery in the cognitive dimension and analyzes the results of research on poetic texts in the cognitive and pragmatic aspect. Based on the cognitive theory of verbal poetic image, we define the image of LOVE as cumulative. With the help of implicative features of archetypal (LIFE, WATER, BALANCE, POWER), stereotypical (BALANCE, POWER, CYCLE, PATH, BASIS, INFINITY et al.), ethnocultural (MANA) concepts extract the sense of the image of LOVE, the richness and diversity of which emphasizes the multi-layered image.

The study highlights the pragmatic properties of the image of LOVE in the poetic texts of New Zealand, the dominant strategy of motivation is defined, which is implemented by tactics of intrigue and manipulation. The use of such strategies and tactics

provides a perlocutionary effect. Strategies and their tactics are mainly expressed in interrogative sentences, the subjunctive mood of the verb, and imperative constructions. The pragmatic property of such language tools lies in their illocutionary power.

The examples given in the article and their analysis from the point of view of a cognitive and pragmatic approach made it possible to conclude that the cumulative image of LOVE in New Zealand poetry contains a number of verbal poetic images through which the author's pragmatic attitudes are realized.

Key words: image space, verbal poetic image, cognitive poetics, linguopragmatics, New Zealand poetry.

1. Вступ. Сьогодні, як і багато років тому, почуття до іншої людини, предмету, виду діяльності не залишає нікого байдужим, викликає емоції та створює фізично невидимий, але емоційно відчутний вплив. Найсильнішим з таких відчуттів є кохання. Складно не знайти його у будь-якому мистецтві: воно втілене у картинах та фресках, на фотографії та сценах у кіно, сторінках художньої літератури та музичних акордах. Поезія – один з найгнучкіших засобів об'єктивації такого багатоголикого поняття, як кохання. Поети описують любов усіма мовами світу і на кожному континенті. Новозеландські поети не стали винятком.

Однією з домінантних рис поетичного тексту є образність. Науковці розглядали образ у різних аспектах. Із появою нових лінгвістичних парадигм аналіз природи образності охопив нові ракурси, особливо у світлі когнітивного підходу, спрямованого на тлумачення взаємодії мови і мислення (Lakoff G., Jonson M., 1980; Freeman M., 2000; Turner M., 1998; Kovecses Z., 2000; Fauconnier G., 1997). Образні засоби як способи осмислення висвітлені у теорії концептуальної метафори (Freeman M., 2000; Lakoff G., Jonson M., 1980; Turner M., 1998) та метонімії (Kovecses Z., 2000). Когнітивна поетика завдячує науковим розвідкам українських та закордонних лінгвістів (Воробйова О.П., 2020; Белехова Л.І., 2002; Ніконова В.Г., 2008; Freeman M., 2000; Tsur R., 1992). Спираючись на основи когнітивної лінгвістики, розроблена теорія словесного поетичного образу (Белехова Л.І., 2002), описано особливості реконструкції художніх концептів (Ніконова В.Г., 2008), висвітлено концептуальний оксиморон (Маріна О.С., 2004), означено механізми формування й особливості функціонування образів у текстах англomовної літератури різних етносів: австралійської (Макарова О.А., 2019; Свірідова Ю.О., 2015; Цапів А.О., 2012), африкансько-американської (Воробей Н.В., 2011), амеріндіанської (Волкова С.В., 2015).

Зі свого боку лінгвопрагматика фокусує свою увагу на умовах, за яких адресант використовує мовні одиниці під час комунікації з метою досягнення впливу на адресата. Ког-

нітивістський вимір прагматичних пошуків (Безугла Л.Р., 2009; Мартинюк А.П., 2011; Шевченко І.С., 2005; Carston R., 2002) зосереджується на висвітленні перлокутивного впливу на адресата, що забезпечується реалізацією підібраних стратегій і тактик (Потапенко С.І.; Приходько А.М., 2008). Специфіку образності англomовного поетичного дискурсу висвітлено у світлі когнітивного та комунікативно-прагматичного підходів (Акішина М.О., 2014), встановлено когнітивно-прагматичні властивості імперативних конструкцій (Заболотська О.В., 2012), досліджено дискурсивність англomовних віршованих творів у межах когнітивно-прагматичної парадигми (Грищенко Я.С., 2013).

Аналітичний огляд наукових праць з проблеми вивчення новозеландської поезії уможливив визначити, що більшість досліджень здійснено у літературознавчому висвітленні (Harris N.M., 1992; Dupre C. R., 2004; Newton J., 2014, Дроздовський Д., 2009 та ін.). Численний науковий доробок лінгвістів у річищі когнітивного та прагматичного підходів свідчить про широкий інтерес науковців до цієї проблеми і, отже, – про насущність таких мовознавчих пошуків та про необхідність подальшого досліджування природи образності у поетичних текстах Нової Зеландії, які наразі не розглядалися з позиції когнітивно-прагматичного підходу.

Метою дослідження є вивчення особливостей вербалізації образу КОХАННЯ у когнітивно-прагматичному висвітленні шляхом виявлення способів осмислення й прагматично обумовлених засобів мовленнєвого втілення образу КОХАННЯ в поетичних текстах Нової Зеландії. **Об'єкт** наукової розвідки – реалізація образу КОХАННЯ в новозеландських поетичних текстах, а **предмет** – особливості формування та функціонування вербалізованих складників образу КОХАННЯ у новозеландській поезії.

2. Виклад основного матеріалу дослідження. Образ кохання та любові займає важливу нішу в образному просторі кожної літератури, адже почуття та емоції, які він викликає, не можуть залишити читача байдужим, особливо, якщо вони транслюються у поетичній формі. У словнику української

мови паралельно функціонують дві лексичні одиниці: *кохання*, що уособлює почуття сердечної прихильності до коханої людини, та *любов*, яка також символізує ніжні почуття, але традиційно тяжіє до вподобань, захоплень, і є менш емоційно-забарвленою мовною одиницею. У англійській мові ці поняття замінює одна лексема *love*, що говорить про кумулятивність образу кохання, який вбирає поняття сильного почуття до особи, пристрасть, батьківської любові, приязні, захоплення, любові до улюбленої справи чи будь-якого предмета.

У новозеландських поетичних текстах образу КОХАННЯ також є кумулятивним, оскільки включає низку словесних поетичних образів. На перший план виходять словесні поетичні образи, які активізують образ кохання як глибокого почуття до іншої людини. У світлі традицій когнітивної поезики розглянемо словесний поетичний образ «*My love, she is the rock on which my very being stands. / She is the foundation on which to build my hopes*» (Brian Graystone TAR-1, 2020: 27) – «Моя любов, вона скеля, на якій моє життя стоїть / Вона – фундамент, на якому будуються мої надії». Так, образу КОХАННЯ осмислюється через концептуальні схеми КОХАННЯ є ОСНОВА, КОХАННЯ є СПОДІВАННЯ, які підсилені семантикою номінативних одиниць *to build, rock* та *hope*.

У поетичному рядку «*Together down this path of life, both hand in hand we walk. / The future we cannot know, but together, to the end, we will go*» (Brian Graystone TAR-1, 2020: 27) у семантиці прислівника *together* об'єктивована функція кохання – разом, не знаючи майбутнього, разом до кінця, – підсилена сталим виразом *hand in hand*. Так, вибудовуємо концептуальну схему КОХАННЯ є ЄДНІСТЬ. Базовим для кохання є поняття єдності саме двох осіб, половинок. У словесних поетичних образах «*If I were Earth and you were Mountain*», «*If I were Necromancer and you were Priest*», «*If I were Free Spirit and you were King*», «*If I were Boy and you were Girl*» (Ria Masae TAR-2, 2021: 26) через контрастні номінативні одиниці *earth* – земля та *mountain* – гора, *necromancer* – чародій та *priest* – священник, *free spirit* – вільний духом та *king* – король образ кохання осмислюється завдяки протиставленню несумісних речей. До того ж зазначені вище одиниці активують архетипні поняття світоустрою (чоловік – жінка, інь – янь, добро – зло), що уможлиблює побудову концептуальної схеми КОХАННЯ є РІВНОВАГА.

Передконцептуальною іпостасю словесного поетичного образу «*your love like rain on a green leaf*» (Brian Potiki PWK, 2014: 224) є архетип ВОДА, який об'єктивується номінативною одиницею *rain* – дощ, підсилений образом *green leaf* – зелені листя, для якого волога є життєво необхідною. Вигляд зелених листків, зрошених рясним дощем, актуалізує образ здоров'я та сили, що уможлиблює сконструювати концептуальну схему КОХАННЯ є ЖИТТЯ. Таку ж схему формуємо через осмислення номінативних одиниць *wingbeats* – помах крил та *pulse* – пульс у словесному поетичному образі «*the wingbeats of the pulse of love*» (Erin Ramsay TAR-1, 2020: 12-14).

Материнська любов, об'єктивована словесним поетичним образом «*remember the love that forgave / this thing?*» (Rowley Habib (Rore Napipi) PWK, 2014: 97), осмислюється через дієслово у формі минулого часу *forgave* – прощати. Так, утворюємо концептуальну схему КОХАННЯ є ПРОЩЕННЯ.

Концептуальна метафора КОХАННЯ є СИЛА реалізована у словесних поетичних образах «*love is stronger / than death's anger*» (Ursula Bethell NZEPC), «*Your mana is love*» (Hone Tuwhare PWF, 2014: 336). При цьому розгортання останнього словесного поетичного образу відбувається шляхом осмислення типового для новозеландської етнокультури концепту MANA, що вміщає поняття божественної сили та енергії.

У словесних поетичних образах «*I ran to find you and put you behind me*» (Erin Ramsay TAR-1, 2020: 12-14) та «*My love for you is like a cloak of many feathers / that I throw around your shoulders*» (Witi Ihimaera PWK, 2014: 117) образ кохання переосмислюється завдяки виразу *behind me* – позаду мене, підсиленому дієсловом *put* – ставити, класти, та номінативній одиниці *cloak* – плащ, мантія, підсиленій семантикою лексем *many* – багато, велика кількість та *feathers* – пір'я. Якщо у першому словесному поетичному образі дієслово *put* вказує на бажання захистити кохану людину, навіть, якщо вона того не хотітиме, то у другому – образ мантії з сотні легких пір'інок навпаки актуалізує поняття ніжної та чистої любові. Звідси конструюємо концептуальну схему КОХАННЯ є ПРИХИСТОК.

Розглядаючи концептуальний простір образу КОХАННЯ як комбінацію смислів шляхом когнітивного аналізу низки переосмислених словесних образів, доповнюємо

смыслову площину такими концептуальними схемами: КОХАННЯ є НЕСКІНЧЕННІСТЬ: «*Like you, I choose to continue*» (Erin Ramsay TAR-1, 2020: 12-14), «*...and their love was one without time or limits, / there was no line where one began and the / other finished...*» (Rewa Palliser Worley PWK, 2014: 379); КОХАННЯ є МАГІЯ і КОХАННЯ є ШЛЯХ: «*Faeries have secrets — / their ways are not our ways / ways of love*» (Ted Greensmith-West TAR-1, 2020: 24), КОХАННЯ є БІЛЬ: «*when you've / tasted / mellow / bitter / sweet /unrequited love*» (Te Awhina Arahanga PWK, 2014: 11), «*Nomoreyourbalm/to comfort brutal hurt / in violent love's deceit / without you*» (Marama Laurenson PWK, 2014: 160); КОХАННЯ є ЛІКИ: «*My love is a hospital*» (Trevor M Landers TAR-5, 2022: 29); КОХАННЯ є ПАЛЬНЕ, ДЖЕРЕЛО: «*Love fuels Good / Good fuels Happiness / Happiness fuels Peace / Peace fuels Love*» (Tracey Tawhiao PWK, 2014: 306), КОХАННЯ є КОМУНІКАЦІЯ: «*Take love for instance, / that's interesting / in any language*» (Jenny Bornholdt NZERC), КОХАННЯ є ПРОСТОТА: «*We belong together / Me with my girly locks / And ten-dollar shades / You with your touch of tomato sauce / If only love could be this simple*» (Richard Bonifant TAR-1, 2020: 26).

Детальніше розгортаючи образ кохання у словесному поетичному образі «*Love fuels Good / Good fuels Happiness / Happiness fuels Peace / Peace fuels Love*» (Tracey Tawhiao PWK, 2014: 306), уможливуємо конструювання концептуальних схем КОХАННЯ є ЦИКЛ, КОХАННЯ є СПОКІЙ з огляду на семантику номінативних одиниць *fuel* – *заливати пальне* та *peace* – *мир*.

Концептуальна схема КОХАННЯ є ПРОСТАТА об'єктивується у словесному поетичному образі «*if you love me / bring me daisies / wild daisies*» (Bub Bridger PWK, 2014: 47-48) шляхом осмислення семантики номінативної одиниці *daisies* – *маргаритки*, що символізують простоту, чистоту, недоторканість та початок нового життя. Так, конструємо концептуальні схеми КОХАННЯ є ЧИСТОТА, КОХАННЯ є ПОЧАТОК.

У новозеландській поезії смыслова площина концептуального простору образу кохання осмислюється не тільки у термінах архетипних (ВОДА, ЖИТТЯ) та стереотипних концептів (РІВНОВАГА, СИЛА, ЦИКЛ), а й через призму етнокультурних таких як MANA (див. рис. 1).

Рис. 1. Матриця концептуальних схем образу КОХАННЯ у новозеландській поезії

У світлі когнітивно-прагматичного аспекту розглянемо прагматичні властивості образу кохання у новозеландських поетичних текстах як ті, що спрямовані на реалізації перлокутивного ефекту. Домінантною стратегією у новозеландських поетичних текстах є *стратегія спонукання*, яка реалізується у тактиках емоційного впливу, скерованих на досягнення автором перлокутивного ефекту.

Тактика маніпуляції реалізується шляхом використання умовних речень: «*If you love me / bring me flowers / wild daisies / clutched in your fist / like a torch / no orchids or roses / or carnations / no florist's bow / just daisies / steal them / risk your life for them / up the sharp hills / in the teeth of the wind*», «*if you love me / bring me daisies / wild daisies / that I will cram / in a bright vase / and marvel at*» (Bub Bridger PWK, 2014: 47-48).

Прагматична властивість умовних речень полягає у їхній ілокутивній силі, направлений на читача. *Тактика інтригування*, сутність якої змусити адресата замислитися, характеризується риторичними питаннями: «*If I were Earth and you were Mountain, / would my love be satisfied / as soft foundation under the craggy arches / of your stony feet?*», «*If I were Free Spirit and you were King, would you hold my love ransom like crown jewels on a ship in an attempt to anchor my travelling thoughts?*», «*If I were Necromancer and you were Priest, would we love in a way we're not supposed to love but suppose that's the way love lives then*

dies, anyway?»), «*If I were Boy and you were Girl, why must our love grow adult? Can't we daydream forever as children soaring our wings through mud and moon walking on raindrops?*» (Ria Masae TAR-2, 2021: 26). Умовні конструкції з поєднанням яскравих образів коханих (*earth – mountain, free spirit – king, necromancer – priest*) захоплюють читача, переносять його в ірреальний світ «*IF – ЯКЩО*» та змушують задуматися над можливими сценаріями життя. Техніка інтригування реалізується також у формі діалогу ліричного героя самим з собою, підсилена семантикою номінативних одиниць *approval – одобрення (себе), belief – віра*, які допомагають сконструювати концептуальну схему КОХАННЯ є САМОВИЗНАННЯ: «*What does self-love look like to you? / I handed the whole thing back in blank. / So I'm going back to kindy, starting with the basics. / A is for approval. / B is for belief in myself. / C is for... fuck I've forgotten that one. / How does the song go again?*» (Nerida Woods TAR-3, 2021: 22). Обрання адресантом вищезазначених складників образу КОХАННЯ допомагають здійсненню бажаного перлокутивного ефекту – інтригують та спонукають адресата до рефлексії.

Техніка наказу реалізується у використанні імперативних конструкцій: «*Don't tell the world / specially about oneself / that sweet tender / devotion / is not obtainable / when you've / tasted / mellow / bitter / sweet / unrequited love*» (Te Awhina Arahanga PWK, 2014:11), «*Take love for instance, / that's interesting / in any language*» (Jenny Bornholdt NZEPC).

Стратегія самопрезентації об'єктивується технікою позиціонування, яка репрезентована заперечною формою дієслова *swear – клястися* та вставним виразом *of course – звичайно*: «*I cannot of course swear to love you / to be faithful for e'er and a day / but I really am kind and will keep you in mind / if you prove that you know how to ... play ...*» (Bub Bridger PWK, 2014: 47). Семантика номінативної одиниці *really – дійсно* та виразу *will keep you in mind – буду тебе пам'ятати* підсилюють перлокутивний ефект авторської інтенції та окреслюють позицію ліричного героя. Крім вищезазначеного, у вислові «*if you prove that you know how to ... play ...*» актуалізується ще одна тактика, обумовлена використанням умовних конструкцій – тактика маніпуляції (стратегія спонукування). Техніка позиціонування представлена шляхом використання займенника *we – ми*, що підсилює ефект зближення та ідентифікації себе з коханою людиною:

«*In this instant / We are perfect love*» (Richard Bonifant TAR-1, 2020: 26).

Так, перлокутивний ефект реалізується шляхом застосування стратегій і тактик емоційного впливу у комплексі з лінгвокогнітивними механізмами створення кумулятивного образу КОХАННЯ в новозеландській поезії.

3. Висновки. У новозеландській поезії образ КОХАННЯ репрезентований як кумулятивний, оскільки вміщає низку словесних поетичних образів, які осмислюються через архетипні, стереотипні концепти і навіть етноконкультурні, притаманні тільки для автохтонного народу Нової Зеландії. Переосмислені словесні поетичні образи дозволяють конструювати переплетіння концептуальних схем образу КОХАННЯ у новозеландських поетичних текстах. Здійснення перлокутивного впливу в словесних поетичних образах забезпечується використанням домінантної стратегії спонукування та її тактик впливу, які переважно виражаються питальними реченнями, умовним способом дієслова та імперативними конструкціями. Перспективним убачаємо висвітлення образного простору у поетичних текстах Нової Зеландії з лінгвокультурологічної та когнітивно-прагматичної позиції.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Акішина М.О. Образність англомовного поетичного дискурсу ХХІ століття: лінгвокогнітивний та комунікативно-прагматичний аспекти: дис. канд. філол. наук: 10.02.04 / Херсонський державний університет. Херсон, 2014. 200 с.
2. Безугла Л.Р. Когнітивно-прагматичні характеристики імпліцитних смислів у німецькомовному дискурсі: автореф. дис... д-ра філол. наук: 10.02.04 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2009. 36 с.
3. Бєлєхова Л.І. Образний простір американської поезії: лінгвокогнітивний аспект: дис. доктора філол. наук: 10.02.04 / Київський національний лінгвістичний ун-т. Київ, 2002. 476 с.
4. Волкова С.В. Міфологічні образи в сучасних амеріндіанських прозових текстах: Монографія. Херсон: Айлант, 2015. 340 с.
5. Воробей Н. В. Етнокультурна картина світу в афро-американській поезії: лінгвокогнітивний та лінгвокультурологічний аспекти: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Херсонський державний університет. Херсон, 2011. 22 с.
6. Воробйова О.П. Когнітивна поетика: спектр проблематики і напрями досліджень. *Studia Philologica*, (1). 2020. С. 11–22. DOI: 10.28925/2311-2425.2020.142.
7. Грищенко Я. С. Дискурсивність віршованих творів: когнітивно-прагматичний вимір (на матеріалі англійської та американської поезії ХVІІ – ХХ століть): автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2013. 19 с.

8. Дроздовський Д. Народження тексту з духу землі (про специфіку сучасної новозеландської поезії). *Vsesvit*. 2009. № 3–4. С. 172–181. URL: <http://www.vsesvit-journal.com/old/content/view/560/41/> (дата звернення: 16.06.2021).
9. Заболотська О.В. Імперативні синтаксичні конструкції в англомовному поетичному дискурсі: когнітивно-прагматичний аспект: дис. канд. філол. наук: 10.02.04 / Херсонський державний університет. Херсон, 2012. 241 с.
10. Колесова (Цапів) А. О. Художній образ Коханої / Коханого в англомовних поетичних текстах XIX–XX століття: лінгвокогнітивний та гендерний аспекти: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Херсон, 2012. 210 с.
11. Макарова О.А. Образ жінки в австралійських художніх текстах XX століття: лінгвокогнітивний і культурологічний аспекти: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Херсонський державний університет. Херсон, 2019. 22 с.
12. Маріна О. С. Контрастивні тропи й фігури в американській поезії модернізму: лінгвокогнітивний аспект: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Київ. нац. лінгв. ун-т. К., 2004. 19 с.
13. Мартинюк А.П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2011. 196 с.
14. Ніконова В.Г. Концептуальний простір трагічного в п'єсах Шекспіра: поетикокогнітивний аналіз: дис. ... д-ра філол. наук: 10.02.04. К.: КНЛУ, 2008. 558 с.
15. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр, 2008. 332 с.
16. Свірідова Ю. О. Пейзажний образ в австралійській поезії XX століття: лінгвокогнітивний та лінгвосинергетичний аспекти: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Херсонський державний університет. Херсон, 2015. 24 с.
17. Шевченко І.С. Когнітивно-прагматичні дослідження дискурсу. *Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен*. Харків: Константа, 2005. С. 105–117.
18. Carston R. Linguistic Meaning, Communicated Meaning and Cognitive Pragmatics. *Mind and Language*. 2002. Vol. 17. № 1–2. P. 127–148.
19. Duppe C. R. Poetic (Re) Negotiation of Home in New Zealand Women's Poetry of the 20th century: PhD thesis. Freiburg. 2004. 228 p.
20. Fauconnier G. Mappings in Thought and Language. Cambridge: Cambridge University Press, 1997. 205 p.
21. Freeman M. Poetry and the scope of metaphor: Toward a cognitive theory of literature. *Metaphor and Metonymy at the Crossroads. A Cognitive Perspective*. Berlin, N.Y., 2000. P. 253–283.
22. Harris N.M. MAKING IT NEW: "modernism" in B.E. Baughan's New Zealand poetry: a thesis presented in fulfilment of the requirements for the Degree of Doctor of Philosophy. University of Canterbury, 1992. 263 p.
23. Kovecses Z. Metaphor and emotion: language, culture, and body in human feeling. Cambridge University Press, 2000. 224 p.
24. Lakoff G., Jonson M. *Metaphors We Live By*. Chicago: Chicago University Press, 1980. 242 p.
25. Newton J. Poetry (Story by John Newton, published 22 Oct 2014). *Te Ara – the Encyclopedia of New Zealand*. URL: <http://www.TeAra.govt.nz/en/poetry> (accessed 14.07.2019).
26. Tsur R. *Toward a Theory of Cognitive Poetics*. Amsterdam: Elsevier Science Publishers, 1992. 549 p.
27. Turner M. *The Literary Mind: The Origin of Thought and Language*. N.Y., Oxford: Oxford University Press, 1998. 187 p.

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ:

1. **NZEPCC** – New Zealand Electronic Poetry Centre. URL: <https://www.nzepcc.auckland.ac.nz/index.asp> (accessed: 16.04.2020).
2. **PWK** – Puna Wai Kōrero: An Anthology Of Māori Poetry In English / edited by Reina Whaitiri and Robert Sullivan. Auckland University Press. Kindle Edition, 2014. 402 p.
3. **TAR-1** – Tarot #1 – Dec 2020. Pīkake Press, 2020. 64 p. URL: <http://www.tarotpoetry.nz/wp-content/uploads/2020/11/Tarot-01.pdf> (accessed: 20.12.2022).
4. **TAR-2** – Tarot #2 – June 2021. Pīkake Press, 2021. 64 p. URL: <http://www.tarotpoetry.nz/wp-content/uploads/2021/05/Tarot-2.pdf> (accessed: 20.12.2022).
5. **TAR-5** – Tarot #5 – Dec 2022. Pīkake Press, 2022. 64 p. URL: <http://www.tarotpoetry.nz/wp-content/uploads/2022/11/Tarot-05.pdf> (accessed: 21.05.2023).

REFERENCES:

1. Akishina M.O. (2014). *Obraznit' anglomovnoho poetychnoho dyskursu XXI stolittia: lnhvokohnityvnyi ta komunikatyvno-prahmatychnyi aspekty* [The Imagery of the English Poetic Discourse of the XXI century: linguistic-cognitive and communicative-pragmatic aspects]. Doctor's thesis. Kherson. 200 p. [in Ukrainian].
2. Bezuhla L.R. (2009). *Kohnityvno-prahmatychni kharakterystyky implitsytnykh smysliv u nimetskomovnomu dyskursi* [Cognitive-Pragmatic Characteristics of Implicit Meanings in German Discourse]. Extended abstract of doctor's thesis. Kyiv. 36 p. [in Ukrainian].
3. Bieliekhova L.I. (2002). *Obraznyi prostir amerykanskoï poezii: lnhvokohnityvnyi aspekt* [Imagery space of American poetry: linguocognitive aspect]. Doctor's thesis. Kyiv. 476 p. [in Ukrainian].
4. Volkova S.V. (2015) *Mifolorni obrazy v suchasnykh amerindyanskykh prozovykh tekstakh* [Mytholoric Images in Modern Amerindian Prosaic Texts]. Kherson: Ailant, 340 p. [in Ukrainian].
5. Vorobei N.V. (2011) *Etnokulturna kartyna svitu v afro-amerykanskoï poezii: lnhvokohnityvnyi ta lnhvokulturolohichnyi aspekty* [Ethnocultural Picture of the World in the African American Poetry: Linguistic, Cognitive and Cultural Aspects]. Extended abstract of doctor's thesis. Khersonskiy derzhavnyi universytet. Kherson. 22 p. [in Ukrainian].
6. Vorobiova O.P. (2020). *Kohnityvna poetika: spektr problemyky i napriamy doslidzhen* [Cognitive Poetics: Spectrum of Issues and Research Directions]. *Studia Philologica*, (1). pp. 11-22. DOI: [10.28925/2311-2425.2020.142.] [in Ukrainian].
7. Hryshchenko Ya.S. (2013). *Dyskursyvni tvoriv: kohnityvno-prahmatychnyi vymir (na materialii anhliiskoi ta amerykanskoï poezii XVII - XX stolittia)* [Cognitive and Pragmatic Aspect of Poetry Discursiveness in English and American Verses of the 17th – 20th Centuries.]. Extended abstract of doctor's thesis. Kyiv. 19 p. [in Ukrainian].

8. Drozdovskiy D. (2009). Narodzhennia tekstu z dukhu zemli (pro spetsyfyku suchasnoi novozelandskoi poezii) [The birth of the text out of the spirit of land (about the peculiarities of modern New Zealand poetry)]. *Vsesvit*. № 3–4. P. 172–181. Retrieved from <http://www.vsesvit-journal.com/old/content/view/560/41>. [in Ukrainian].
9. Zabolotska O.V. (2012). Imperatyvni syntaksychni konstruktii v anhlomovnomu poetichnomu dyskursi: kohnityvno-prahmatychnyi aspekt [Imperative Syntactic Constructions in English Poetic Discourse: Cognitive and Pragmatic Aspects]. Doctor's thesis. Kherson. 241 p. [in Ukrainian].
10. Kolesova (Tsapiv) A.O. (2012). Khudozhnyi obraz Kokhanoyi / Kokhanoho v anhlomovnykh poetichnykh tekstakh XIX–XX stolittia: linhvokohnityvnyy ta hendernyy aspekty [The Artistic Image of Beloved in English Poetic Texts of the 19th–20th centuries: Linguocognitive and Gender Aspects]. Doctor's thesis. Kherson. 210 p. [in Ukrainian].
11. Makarova O.A. (2019). Obraz zhinky v avstraliyskykh khudozhnikh tekstakh XX stolittia: linhvokohnityvnyy i kul'turolohichnyy aspekty [The Image of Woman in Australian Artistic Texts of the 20th century: Linguocognitive and Cultural Aspects]. Extended abstract of doctor's thesis. Kherson. 22 p. [in Ukrainian].
12. Marina O.S. (2004). Kontrastyvni tropy j fihury v amerykans'kij poeziji modernizmu: linhvokohnityvnyy aspekt [Contrastive Tropes and Figures in American Modernist Poetry: Linguocognitive Aspect]. Extended abstract of doctor's thesis. Kyiv. 19 p. [in Ukrainian].
13. Martyniuk A.P. (2011). Slovnyk osnovnykh terminiv kohnityvno-dyskursyvnoyi linhvistyky [Dictionary of key terms in cognitive-discourse linguistics]. Kharkiv: Kharkiv National University named after V.N. Karazin. 196 p. [in Ukrainian].
14. Nikonova V.G. (2008). Kontseptualnyy prostir trahichnoho v piyesakh Shekspira: poetikokohnityvnyy analiz [Conceptual space of the tragic in Shakespeare's plays: poetico-cognitive analysis]. Doctor's thesis. Kyiv. 558 p. [in Ukrainian].
15. Prykhodko A.M. (2008). Kontsepty i kontseptosystemy v kohnityvno-dyskursyvnyy paradymiy linhvistyky [Concepts and concept systems in the cognitive-discursive paradigm of linguistics]. *Zaporizhzhia: Premier*. 332 p. [in Ukrainian].
16. Sviridova Yu.O. (2015). Peizazhnyy obraz v avstraliys'kij poeziyi XX stolittia: linhvokohnityvnyy ta linhvosynergetychnyy aspekty [Landscape image in Australian poetry of the 20th century: cognitive-linguistic and linguosynergetic aspects]. Extended abstract of doctor's thesis. Kherson. 24 p. [in Ukrainian].
17. Shevchenko I.S. (2005). Kohnityvno-prahmatychni doslidzhennya dyskursu [Cognitive-pragmatic studies of discourse]. *Dyskurs yak kohnityvno-komunikatyvnyy fenomen* [Discourse as a cognitive-communicative phenomenon]. Kharkiv: Konstanta. pp. 105–117. [in Ukrainian].
18. Carston R. (2002) Linguistic Meaning, Communicated Meaning and Cognitive Pragmatics. *Mind and Language*. Vol. 17. № 1–2. P. 127–148.
19. Duppe C. R. (2004) Poetic (Re) Negotiation of Home in New Zealand Women's Poetry of the 20th century: PhD thesis. Freiburg. 228 p.
20. Fauconnier G. (1997) Mappings in Thought and Language. Cambridge : Cambridge University Press. 205 p.
21. Freeman M. (2000) Poetry and the scope of metaphor: Toward a cognitive theory of literature. *Metaphor and Metonymy at the Crossroads. A Cognitive Perspective*. Berlin, N.Y.. P. 253–283.
22. Harris N.M. (1992) MAKING IT NEW: "modernism" in B.E. Baughan's New Zealand poetry: a thesis presented in fulfilment of the requirements for the Degree of Doctor of Philosophy. University of Canterbury. 263 p.
23. Kovecses Z. (2000) Metaphor and emotion: language, culture, and body in human feeling. Cambridge University Press. 224 p.
24. Lakoff G., Jonson M. (1980) Metaphors We Live By. Chicago : Chicago University Press. 242 p.
25. Newton J. (2014) Poetry. *Te Ara – the Encyclopedia of New Zealand*. URL: <http://www.TeAra.govt.nz/en/poetry> (accessed 14.07.2019).
26. Tsur R. (1992) Toward a Theory of Cognitive Poetics. Amsterdam : Elsevier Science Publishers. 549 p.
27. Turner M. (1998) The Literary Mind: The Origin of Thought and Language. N.Y., Oxford : Oxford University Press. 187 p.

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. **NZEPC** – New Zealand Electronic Poetry Centre (n.d.). Retrieved from <https://www.nzepc.auckland.ac.nz/index.asp> (accessed: 16.04.2020).
2. **PWK** – Waitiri R., & Sullivan R. (Eds.). (2014). Puna Wai Kōrero: An Anthology of Māori Poetry in English. Auckland University Press. Kindle Edition. 402 p.
3. **TAR-1** – Tarot #1 (2020) Ptikake Press. 64 p. Retrieved from <http://www.tarotpoetry.nz/wp-content/uploads/2020/11/Tarot-01.pdf> (accessed: 20.12.2022).
4. **TAR-2** – Tarot #2 (2021) Ptikake Press. 64 p. Retrieved from <http://www.tarotpoetry.nz/wp-content/uploads/2021/05/Tarot-2.pdf> (accessed: 20.12.2022).
5. **TAR-5** – Tarot #5 (2022) Ptikake Press. 64 p. Retrieved from <http://www.tarotpoetry.nz/wp-content/uploads/2022/11/Tarot-05.pdf> (accessed: 21.05.2023).